

Marts 2021

DSR N RD

MAGASIN FOR MEDLEMMER I KREDS NORDJYLLAND

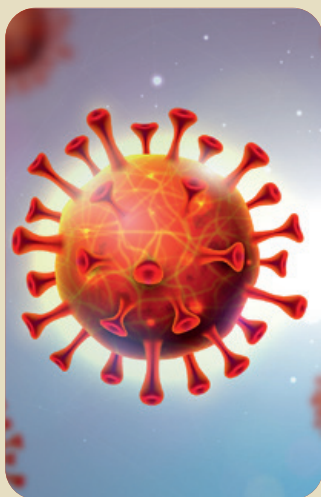

Sygeplejersker er problemknusere – både hvad angår opfindelser og forskning **6-17**

Vi skal have løftet lønnen **22-24**

Svært at spå – især om corona

Hele verden er ramt, men sygeplejersker og resten af sundhedsvæsenet har i den grad stået i orkanens øje, når det gælder covid-pandemien.

4-5

Dorthe er en problem knuser

Sygeplejerske Dorthe Besser Jakobsen er ved at være en erfarne opfinder. Hun er netop i gang med at udvikle sin tredje idé.

6-8

Det er mit krydderi på hverdagen

Birgitte Hasselgaard Jensen er sammen med bl.a. Idéklubben i gang med at udvikle en opfindelse, der skal hjælpe både patienter, personale og sundhedsvæsenet.

9-11

Gruppeforløb og samtaler hjælper patienter med lette hjerneskader

Nordjyske sygeplejerskers forskning viser, at også patienter med lette følger efter apopleksi kan have gavn af opfølgning.

14-16

Kollegialt skulderklap til hjemmesygeplejersker

Sundhedsplejerske Helle Dahlgaard har skrevet medlemsklummen denne gang, hvor hun sender roser til hjemmesygeplejerskerne efter selv at have været i deres sko.

20

KILDE: NATIONALBANKEN

Sygeplejersker fik 483.500 kroner

Ihærdig tillidsrepræsentant var med til at skaffe sine kolleger næsten en halv million kroner for bl.a. brud på arbejdstidsaftalen.

21

Vi er mere værd

Når du læser dette blad, er det på grund af produktionstiden nogle uger siden, jeg skrev denne leder. Måske er overenskomstaftalerne lige blevet stemt igennem af jer medlemmer. Måske har et flertal af jer stemt nej til OK21-aftalerne, og vi er på vej i konflikt.

Uanset hvad så ved jeg, at vi i fællesskab er i fuld gang med at lægge pres på politikerne, så de ikke kan komme uden om deres ansvar med det lønefterslæb, vi sygeplejersker stadig har i Danmark.

Politikerne på Christiansborg ynder at vaske hænder og sige, at løn skal løses af arbejdsmarkedets parter under overenskomstforhandlingerne. Vi har jo Den Danske Model, som de sandelig ikke må pille ved. Men overenskomstforhandlingerne løser ikke problemet med, at vores fag bliver lønnet alt for lavt i forhold til uddannelseslængde og ansvar. Problemet er skabt ved lov af politikerne og er nødt til at blive løst på samme vis.

Det er politikerne, der selv har besluttet, at kvindedominerede fag som sygeplejerske, pædagog, jordemoder, socialrådgiver osv. skal lønnes lavere end mandsdominerede fag. Det var politikerne, som i 1969 vedtog Tjenestemandsreformen, som fastsatte grundlønnen for

offentlige stillinger i et lønhierarki, hvor f.eks. sygeplejerskers løn blev rangeret lavt.

Det lønhierarki lider vi stadig under 52 år senere. Hvis vi i fagbevægelsen kunne løse problemet, så havde uligeløn været udryddet for længst.

For at lægge pres på politikerne og få dem til at rydde op efter sig selv, har vi i Dansk Sygeplejeråd sat kampagnen 'Lønløftet – vi er mere værd' i gang. Med den vil vi i fællesskab påvirke politikerne til at gøre op med Tjenestemandsreformen fra 1969, så vores løn kan få det løft, vi er blevet snydt for i mange år.

Læs mere om, hvad du bl.a. kan gøre, på bagsiden af bladet her.

DSR NORD

Magasin for medlemmer af
Dansk Sygeplejeråd
Kreds Nordjylland

Redaktion:

Jytte Wester
Kredsformand og
ansvarshavende redaktør

Journalister:

Agnete Birch Smith
abis@dsr.dk

Carsten Lorenzen
clo@dsr.dk

Fotografer:

Carsten Lorenzen
Side 1, 2 (til højre i midten),
3, 4, 14, 15, 19 og 21.

Agnete Birch Smith
Side 2 (til venstre i midten), 9
og 18 nederst.

Tryk:

BB Offset/Lasertryk

Synspunkter i bladet
dækker ikke nødvendigvis
Kreds Nordjyllands
holdninger.

Forside:

Specialansvarlig sygeplejerske
Lene Kjærhaug Christiansen
fra Neurologisk Apopleksiaf-
snit på Aalborg Universitets-
hospital har sammen med
to kolleger forsket i patienter
med lette apopleksiforløb.

Dansk Sygeplejeråd
KREDS NORDJYLLAND

Sofiendalsvej 3
9200 Aalborg SV
Tlf. 4695 4850
E-mail: nordjylland@dsr.dk

Et år i pandemiens jerngreb

Svært at spå – især om corona

Af Carsten Lorenzen

”Det er svært at spå – især om fremtiden.”

Det kendte citat, der ofte tilskrives Storm P., er blevet mere aktuelt end nogensinde. For aldrig har så mange måttet ændre så meget med så kort varsel som efter coronas ankomst og spredning.

Hele verden er ramt, men sygeplejersker og resten af sundhedsvæs-

net har i den grad stået i orkanens øje.

Ny sygdom, nye behandlingsformer, nye værnemidler, nye afdelinger, nye vagtplaner, nye kolleger, nye opgaver, nye mødeformer, nye vacciner, nye, nye, nye... For mange føles tiden efter 1. marts 2020 som ét langt maratonløb i jagten på at følge med alt det nye.

Det har været utroligt opslidende. Men for flere også lærerigt, udfor-

drende og udviklende. Det gælder også for Dansk Sygeplejeråd, Kreds Nordjylland, der har kæmpet for at følge med opgaverne. Herunder kan du læse om bare nogle af de ting, der har optaget kredskontoret det seneste år.

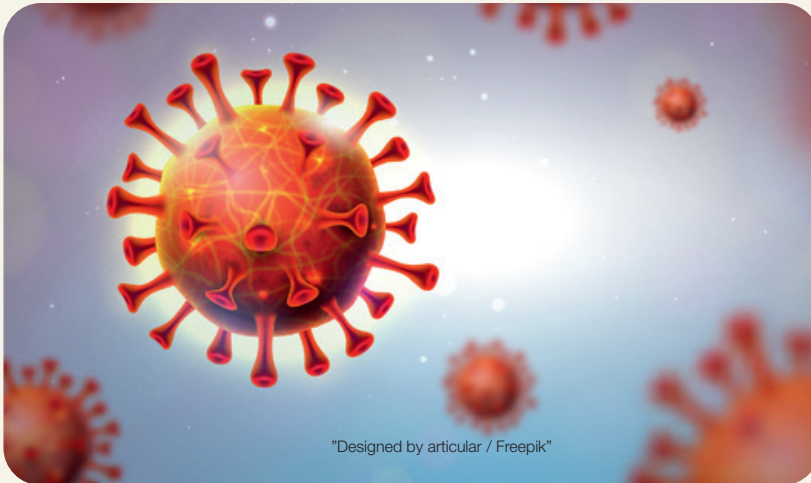
Tæt på medlemmerne – på afstand

Slut med SofieBio, julehygge på kredskontoret, generalforsamling i Aalborg Kongres & Kultur Center, overenskomstmøder og TR-møder. Aldrig har lokalerne været så tomme.

Heldigvis er computeren, Teams og nyhedsbrevet opfundet – og de digitale muligheder blevet brugt flittigt. Det kan du læse meget mere om på side 18-19.

Det har været svært at overbevise Region Nordjylland om, at et velfungerende beredskab på frivillig basis kræver rimelige løn- og arbejdsforhold. (Arkivfoto)

Masker og værnemidler

Det føles allerede som en evighed siden, men i pandemiens første tid var der kamp om værnemidlerne. Opfindsomme kolleger fik indkøbt støvmasker i byggemarkeder og svømmebriller i sportsbutikker, mens DSR krævede ordentlig beskyttelse af de medlemmer, der stod helt ude ved patienterne og borgerne.

Efterhånden er lagrene fyldt op, men beskyttelsesudstyret udfordrer vores arbejdsmiljø. Det tager lang tid at på- og afføre sig udstyret, så smitterisiko minimeres. Det er trættende og belastende at være pakket ind fra top til tå. Maskerne kan give eksem og andre hudgener.

Derfor gik Arbejdstilsynet den helt forkerte vej ved i januar at give mulighed for at dispensere fra kravet om, at FFP2/3-masker maksimalt må bæres tre timer om dagen.

Kredsens politikere og fællestillidsrepræsentanter protesterede over for sygehusledelsen i Nordjylland.

- Det er ikke rimeligt, hvis sygeplejersker skal betale for corona-pandemien med forringet arbejdsmiljø og store gener. Ledelserne må finde andre løsninger, sagde kredsformand Jytte Wester.

Region Nordjylland accepterede efterfølgende at holde sig inden for den hidtidige grænse på tre timer.

Frygt for tredje bølge

Næppe var anden bølge af corona ved at slippe sit greb i sundhedsvæsenet, før politikerne begyndte genåbningen med en "kalkuleret risiko", der kan resultere i næsten samme antal indlagte i midten af april som højdepunktet i de første dage af januar.

- Jeg er meget bekymret for, hvad der kommer til at ske. Vi står med en masse sundhedspersonale, som har været under maksimalt pres i et år nu. De har klaret første og anden smittebølge. Hvis genåbningen i næste uge kommer til at betyde en tredje smittebølge, så er jeg rigtig meget bekymret, sagde kredsformand Jytte Wester til TV2 Nord.

Formand kaldt "dumme ko"

Bekymringen faldt dog ikke i lige god jord alle steder – klokken fem om morgenen modtog Jytte Wester en ophidset mail fra en tv-seer:

"Du burde skamme dig, Bekymret? Hvad helvede ved du om noget som helst. Du får din fede løn hver måned. Folk lider vores forretninger går under. Dumme ko."

Aftaler om beredskab og opgaver

Efter den første kaotiske tid i foråret 2020 stod det klart, at der var brug for mere struktur og bedre forberedelse. Derfor blev regioner og kommuner pålagt at lave beredskabsplaner.

Tillids- og fællestillidsrepræsentanter i både kommuner og på sygehuse har knoklet for at holde trit med udviklingen og de mange nye udfordringer – både fra regeringen, sundhedsmyndighederne og de lokale ledelser. I lange perioder har der dårligt været en dag, uden nye regler skulle studeres og aftaler ændres eller indgå. Dansk Sygeplejeråd har været en del af de såkaldte fælleserklæringer mellem fagforeningerne og de kommunale arbejdsgivere – og Kreds Nordjylland har efterfølgende udfyldt rammerne med aftaler i de enkelte kommuner om blandt andet opgaver og arbejdstid.

I forhold til Region Nordjylland har den største udfordring været op- og nedskalering af covid-afsnitene og det deraf følgende behov for hele tiden at have sygeplejersker i beredskab. Det kan være en stor belastning for den enkelte at risikere at blive flyttet til et covid-afsnit – både i forhold til sundhed, oplæring, familie og fritid.

Det har været svært at overbevise Region Nordjylland om, at et velfungerende beredskab på frivillig basis kræver rimelige løn- og arbejdsforhold.

Den første aftale fra sommeren 2020 var ikke god nok. Derfor var der 1. september alt for få frivillige i beredskabet. Omkring jul lykkedes det at få en forbedret aftale igennem. Vi fik ikke alle ønsker opfyldt – regionens forhandlere var ikke enige med os i, at både beløb og antal sygeplejersker, der får del i aftalerne, burde være højere. Heldigvis har aftalerne givet mere ro, så langt færre bliver tvunget til at indgå i beredskabet. Der er dog stadig plads til forbedringer.

Sygeplejerske Dorthe Besser Jakobsen er ved at være en erfaren opfinder. Hun er netop i gang med at udvikle sin tredje idé

Dorthe er en problemknuser

Af Agnete Birch Smith

- Sygeplejersker er de fødte problemknusere. Vi er vant til at handle hurtigt og klart. Hvis vi f.eks. får et produkt, som ikke fungerer, så finder vi hurtigt på småjusteringer, så det kommer til det.

Ordene kommer fra Dorthe Besser Jakobsen. Hun er både sygeplejerske på Aalborg Universitetshospital og efterhånden også en erfaren opfinder, innovatør, problemknuser eller hvilken titel, man ellers vil bruge om hende.

Dorthe har været med til at opfinde to produkter, som i dag bliver brugt på sygehusene, og hun har netop kastet sig over en tredje idé.

Frustration gav idé

Det hele begyndte i sensommeren 2015. Dorthe arbejdede på det tidspunkt på opvågningen ved afdeling 103 i Aalborg, hvor hun og hendes kolleger tit havde snakket om problemet med manglende sengeborde.

- Vi var meget frustrerede. Det er vigtigt at give opererede patienter noget saft, så de hurtigere kan komme sig, men i opvågningen er der ikke plads til sengeborde. Patienterne er lænkedet til sengen pga. overvågnings-

udstyr, så de var afhængige af, at vi nødede dem og kom med saften til dem, fortæller hun.

Derfor satte Dorthe og fire sygeplejerskekolleger sig til sidst ned og idéudviklede på, hvad der kunne løse problemet. De kom ret hurtigt frem til, at det måtte være muligt at fremstille et lille bord, der kunne hænge fast på siden af hospitalssengen.

- Bagefter gik vi ned til afdelingssygeplejersken og fortalte om vores tanker, og hun var med på idéen, husker Dorthe og fortsætter:

- Vores næste tanke var, at vi skulle have fat i nogen, der kunne bøje en plade til vores lille bord, så vi ringede

til en ven i teknisk afdeling på sygehuset og spurgte: Hvad tænker du? Kan det lade sig gøre?

HangOn Table

Heldet var med Dorthe Besser Jakobsen og hendes kolleger, for venen kendte nogen i en plastbearbejdnings-virksomhed, som kunne hjælpe dem. Lidt omvendt af den almindelige procedure fik de bagefter kontakt til Idéklubben i Region Nordjylland, som hjælper medarbejdere, når de får en god idé, der relaterer til deres arbejde.

- Virksomheden færdigudviklede og producerede HangOn Table – som bordet hedder – for os, og Idéklubben tog over og klarede juraen. Det

Du kan se en video med en patient, der sammen med Dorthe Besser Jakobsen viser, hvordan HangOn Home fungerer på hjemmesiden bylink.dk/bylink_produkter/hangon-home/

Fotograf:
Line Bloch Klostergaard, Region Nordjylland

– Man kan ikke sidde i sit hjørne og opfinde selv. Det er i samspil med andre, at man lykkes, fortæller Dorthe Besser Jakobsen (t.v.). Billedet er fra en del af arbejdsprocessen med HangOn Table.

Fotograf: byLink

var en sjov proces at være i, fortæller Dorthe.

Derfor gik der heller ikke lang tid fra bordet var ude og gøre livet nemmere på afdelingerne, til Dorthe fik en ny idé.

Forsvundne ejendele

- Det var et irritationsmoment for mig i opgøringen, at mange af vores patienter havde mistet f.eks. deres hø-

reapparat, når de kom til os. Var det blevet væk på operationsgangen eller andre steder, vidste de ikke – men patienterne manglede det, fortæller Dorthe Besser Jakobsen og fortsætter:

- Vi lagde som regel patienternes briller under deres hovedpude. Det samme gjaldt astmamedicin, blod-sukkerprodukter og dengang også journalen. Ind under hovedpuden med det hele. Det betød, at mange ejendele blev væk, det var ikke specielt hygiejnisk, dyre designerbriller kunne gå i stykker, og hvis hovedgærdet var blevet hævet, kunne tingene glide ned, så patienterne lå med dem i ryggen.

Efter selv at have været patient og ligget med brillerne under hovedpuden, fik Dorthe idéen til en opbevaringsboks til personlige ejendele, der kunne hænge på hospitalssengen og følge patienten. Den opfindelse var der brug for.

På daværende tidspunkt var det næsten hver anden ud af 30 adspurgte sygeplejersker, der ugentligt havde patienter, der mistede ejendele un-

der indlæggelser. Region Nordjylland havde årligt cirka 60 forsikringssager. Var det en let sag, brugte Jura og Forsikring 30-45 minutter på den – mens en kompliceret sag kunne tage op til en hel arbejdsdag at behandle.

I bedste tv-dyst-stil

Dorthe kendte arbejdsgangen fra sidste idé, så hun udfyldte et skema på Idéklinikkens hjemmeside, som straks var klar på at hjælpe hende med boksen.

- En i Idéklinikken havde kontakt til Aalborg Universitet. Ad den vej fik vi lavet en aftale med en gruppe studerende fra en designlinje. I bedste tv-dyst-stil præsenterede vi dem for problemstillingen og havde en præmie til sidst, fortæller Dorthe og fortsætter:

- De studerende fik tre dage, hvor de til sidst skulle fremlægge deres idé. Nogle af idéerne herfra kunne faktisk bruges i den endelige model – HangOn Home.

Dorthes gode kontakter fra plastbearbejdnings-virksomheden havde i mellemtiden startet en sundhedsinnovations-virksomhed, som endte med at færdigudvikle opfindelsen – med økonomisk støtte fra foreningen 'Life Science Innovation North Denmark' (LSI). Idéklinikken har faciliteret det hele.

- De har været enormt gode til at støtte mig. Jeg har kunnet passe mit

Hvor er opfindelserne i dag?

- HangOn Table er blevet solgt til virksomheden byLink, som er drevet af netop de personer, Dorthe Besser Jakobsen har samarbejdet med lige fra begyndelsen, da hun fik idéen til et smart sengebord.

- HangOn Home kan afdelingerne på de nordjyske sygehuse i øjeblikket bestille gratis på indkøbsafdelingen ILS.

Slut med saftevandsglas bag gardinerne i vindueskarmen – nu kan patienterne selv nå, uden at skulle tilkalde en sygeplejerske.
Fotograf: byLink

arbejde samtidig, fordi de har kørt det administrative, mens jeg stadig har været involveret. Vi sygeplejersker er enormt kreative, men skal have hjælp til at komme det sidste skridt, understreger Dorthe Besser Jakobsen.

HangOn Home-boksen er taget i brug på flere af regionens sygehusafdelinger, og Dorthe er glad for de positive tilbagemeldinger, hun har fået fra andre sygeplejersker.

Ny corona-relateret idé

I dag er hun i gang med et nyt projekt sammen med to sekretærer og

Ikke for pengenes skyld

- "Du skal nok ikke gøre det for pengenes skyld," lyder det med et grin fra Dorthe Besser Jakobsen.

- Selv om hun har to færdigproducerede opfindelser bag sig, er hun ikke blevet rig af det – ikke med penge i hvert fald. Det er ikke det, der driver hende.

- Når produktet er på markedet, skal Idéklubben/Region Nordjylland først have dækket de udgifter, de har haft.

- Herefter skal overskuddet deles i tre: En del til opfinderen, en del til den afdeling, opfinderen var ansat på, da vedkommende fik idéen, og en del til Idéklubben.

- Dorthe har oplevet, at de andre regioners sygehuse helst vil opfinde deres egne produkter end købe de nordjyske.

udviklingssygeplejersken på Øre-, Næse- Hals-ambulatoriet i Aalborg, hvor hun nu er ansat.

- Med corona har vi fået problemer med pladsen i venteværelser. Derfor har vi fundet på en idé med at give patienterne en elektronisk brik i hånden, som bipper, når de skal tage plads i venteværelset. Lidt i stil med dem, du får på et pizzeria, der bipper, når din mad er klar. På den måde kan patienterne gå sig en tur udenfor, mens de venter, og kommer ikke til at sidde for tæt i venteværelset, forklarer Dorthe.

De søgte i januar støtte fra Region Nordjyllands sundhedsinnovationspulje til at arbejde videre med idéen.

- Det kræver energi, gåpåmod og overskud at skrive en ansøgning til diverse puljer om penge til ens projekt. Det var ved at bremse os første gang med HangOn Table, hvor vi ikke vidste, hvordan man gjorde. Det er meget nemmere nu, fortæller Dorthe.

Tag handling på idéerne

Hun synes, det er processen, der er den sjoveste del af det at opfinde.

- Jeg tager det, som det kommer. Jeg har set det som en leg. Hvis det ikke lykkes, så har jeg ikke mistet noget. Jeg har stadig mit gode job, siger Dorthe med en smil.

Når produktet er færdigt og ude på afdelingerne, slipper hun det.

- Det vigtigste er, at opfindelsen kommer ud og lever hos patienterne.

Dorthes bedste råd til andre sygeplejersker, der har en god idé, som kan gøre livet for patienterne eller medarbejderne nemmere, er:

- Hvis du har en god idé, så send den til Idéklubben. Tag handling på de idéer, du har, og få Idéklubben til at styre den proces, der er.

Birgitte Hasselgaard Jensen er sammen med bl.a. Idélinikken i gang med at udvikle en opfindelse, der skal hjælpe både patienter, personale og sundhedsvæsen

Det er mit krydderi på hverdagen

Af Agnete Birch Smith

En aften hjemme i sofaen begyndte en idé at tage form hos Birgitte Hasselgaard Jensen. På Sammedagskirurgisk afsnit O6 i Aalborg var hun og kollegerne vant til at skulle instruere

de nyopererede patienter i, hvordan de skulle holde de opererede lemmer i ro og over hjertehøjde for at mindske hævelse, når de kom hjem.

- Men hvorfor skal hver enkelt patient hjem og selv opfinde den dybe tal-

lerken i forhold til at få f.eks. sit ben eleveret på bedste vis med risiko for, at det ikke bliver optimalt?, spørger Birgitte.

Den tanke sad hun en februaraften i 2018 og diskuterede med sin mand

Birgitte Hasselgaard Jensen (t.h.) sammen med Valérie Daussin Laurent og Asger Høgsaa, der er hendes team fra Idélinikken.

hjemme i sofaen. Diskussionen endte med, at manden, som er maskinmester, gik ud i værkstedet.

- Her baksede han hurtigt en løsning sammen, som kunne løse problemet. Den idé gik jeg videre med, fortæller sygeplejersken.

Skal man bare give op?

Da Birgittes opfindelse endnu ikke er færdig, må vi ikke gå mere i detaljer med dens udformning. Men vi må gerne fortælle om hendes arbejde med idéen – en proces, der ifølge Region Nordjyllands Idéklubben, er meget atypisk. Idéen blev nemlig afvist i første omgang, fordi det endnu ikke var helt klart, hvilket markedsbehov, der var for opfindelsen.

Når sygeplejersker ansat af Region Nordjylland får en god idé, der relaterer til deres arbejde, er det Idéklubben, der hjælper dem videre. Her undersøger de, om idéen er ny, og

om der er et marked for opfindelsen – dvs. om der er tilstrækkeligt mange, der har brug for opfindelsen, til at en virksomhed vil producere den.

Ud fra det første, Birgitte Hasselgaard Jensen fortalte om sin idé, kunne Idéklubben ikke hjælpe hende.

- Skal man så acceptere, at de ikke synes, det er en god idé? Det var jeg ikke klar til, fortæller hun.

Vigtig opbakning fra leder

Birgitte havde tidligere snakket med sine kolleger om idéen, og det fik en af kirurgerne til at tage hende på Facebook i et opslag fra 'Life Science Innovation North Denmark' (LSI). Det er en forening stiftet af Region Nordjylland, de nordjyske kommuner, Aalborg Universitet, UCN og SOSU Nord samt de nordjyske virksomheder inden for sundheds- og velfærdsteknologi.

- Jeg fik et møde med dem, hvor jeg ligesom i 'Løvens Hule' fremlagde min idé. Bagefter gav de mig hjemmeopgaver: "Hvad gør patienterne her? Hvilke problemer er der her? Skriv det ind i et dokument." Det var det, jeg havde brug for for at komme videre, fortæller hun og pointerer, at hun hele tiden har haft støtte fra både sin leder og sin afdeling:

- Jeg kunne ikke have arbejdet videre med idéen, hvis der ikke var opbakning fra dem.

Kræver arbejdsomhed

Samtidig med hjemmeopgaverne fra LSI passede Birgitte sit arbejde på Aalborg Universitetshospital.

- Det fungerede i mit daglige arbejde, at jeg kunne spørge mine patienter om deres oplevelser med og tanker om at skulle hjem og passe på et opereret ben, fortæller Birgitte Hasselgaard Jensen.

Birgitte Hasselgaard Jensen er en ildsjæl, der brænder for sin idé, og som arbejder meget velholdende for at realisere den. Hun har søgt meget viden om det problem, hun ønsker at løse, og det tegner til at give pote.

Fotograf:

Line Bloch Klostergaard,
Region Nordjylland

Arbejdet gav pote. Birgitte blev klo- gere på sin idé og fik til sidst startpen- ge fra klinikledelsen til at få afdækket, om der var et behov for opfindelsen eller ej. Det blev sundhedsinnovati- ons-virksomheden byLink hyret til. Birgitte var med i hele processen.

- Selv om andre samarbejdspart- nere er med på din idé, kan du ikke bare aflevere den, og så ordner de resten. Det kræver stadig, at du er meget arbejdsom og bidrager som sygeplejerske. Du skal virkelig lægge engagement og tid i det, understre- ger hun.

Master i tålmodighed

Klinikkens postdoc-sygeplejerske hjalp efterfølgende Birgitte Hasselgaard Jensen med at skrive en ansøg- ning til regionens sundhedsinnovati- onspulje – og hun fik bevilget støtte fra puljen. Nu var der brug for at få

Idéklinikken siger om Birgitte Hasselgaard Jensens proces:

Birgittes tålmodighed og vedholdenhed er kernen bag hendes succes. Iværksætter- er aldrig den lige vej, men en rutsjebane af gode og dårlige oplevelser, der tilsammen ska- ber rejsen for både iværksæt- teren og det produkt, der skal udvikles.

juridisk hjælp med bl.a. rettigheder, så Birgitte vendte tilbage til Idéklinik- ken. Takket være det hårde arbejde, var idéen nu blevet moden til, at Idé- klinikken kunne hjælpe hende.

- Jeg har fået en mastergrad i tålmo- dighed, fortæller Birgitte med et grin.

- Men jeg har lært at vende vente- tiden til noget konstruktivt. Det er som at have et kæmpe puslespil, der skal samles: Mens man venter på, at nogle brikker bliver lagt, går man og vender og undersøger de andre brikker. Det sværeste i den her proces er min egen tålmodig- hed, tilføjer hun.

Kan ikke løfte idéen alene

Idéklinikken er nu i færd med at hjæl- pe Birgitte med at komme det sidste stykke fra idé til færdigt produkt.

- Jeg kan ikke løfte idéen alene – det skal Idéklinikken hjælpe mig med. Vi er et team, understreger sygeplejer- sken.

Selv om det efterhånden er tre år si- den, hun fik idéen hjemme i sofaen, er hun ikke blevet træt af at arbejde med den.

- Det er mit krydderi på hverdagen. Jeg har det sådan: Yay, jeg har lyst til at komme på arbejde og undersøge, hvordan man kan bruge min idé på andre måder. Det giver mig en større begejstring, når jeg skal have noget data med hjem ud over at udføre mit arbejde, forklarer Birgitte.

- Jeg er drevet af mine patienter og mine kolleger. Jeg vil gerne løse et problem for patienterne, gøre det nemmere for mig og bedre for syste- met, tilføjer hun.

Ekstra dimension

Birgitte Hasselgaard Jensen kan mærke, at hun oplever sygeplejen gennem nye øjne, efter hun er blevet opfinder in spe.

- Jeg ser nye vinkler, når jeg er nye steder. Jeg kan ikke lade være med at afsøge de andre afdelinger: Kan der være andre scenarier, hvor de kan få glæde af min opfindelse? Det er som om, jeg har fået en ekstra dimension på mit arbejde, fortæller hun og fortsætter:

- Forleden var jeg oppe på NOTIA (Neuro og Traume Intensiv Afsnit) og tænkte: Hvorfor har vi ikke målemær- ker i et bækken eller en måler i ble- erne? Hvorfor skal jeg stå og hælde indholdet fra bækkenet over i en må- lekande eller veje bleen på en køk- kenvægt? Det må man kunne gøre smartere.

Stolt basissygeplejerske

Birgitte tager dog én idé ad gangen. Hun er basissygeplejerske og er stolt af at have mulighed for at udvikle sin første opfindelse i sin egen afdeling.

- Jeg har en leder, der vil investere i mig. Hvis ikke, vi har flere, der gør det – der giver pladsen til, at de gode idéer kan blive dyrket – så udvikler vi ikke sygeplejen, pointerer hun.

Sammen om den gode idé

Birgitte Hasselgaard Jensen har i sit forløb savnet et mødested for li- gesindede sygeplejersker. Et træf, en erfa-gruppe eller andet for sy- geplejersker som hende selv.

Derfor vil hun gerne gøre andre idérige sygeplejersker opmærk- somme på, at der i januar måned blev oprettet en landsdækkende netværksgruppe på Facebook, som hedder 'Sammen om den gode idé'.

Gruppen er for ildsjæle, innovatø- rer og proaktive sundhedsprofes- sionelle.

Hvis du får en god idé til en opfindelse, der mangler i sundhedsvæsenet, er der flere steder at få hjælp

Hvad gør jeg med min idé?

Ingen kan udvikle en idé, teste den, producere den og få den ud at blive brugt i sundhedsvæsenet alene. Der skal forskellige kompetencer til og samarbejdes på tværs af faggrupper.

Sådan lyder budskabet fra de forskellige enheder, foreninger, virksomheder og sygeplejersker, som arbejder med innovation.

Hvem der kan hjælpe dig, afhænger af idéen og din arbejdsplads. Heldigvis er Nordjylland en lille landsdel, hvor de forskellige aktører kender hinanden og samarbejder – så du skal nok blive hjulpet videre, hvis du henvender dig det forkerte sted.

Før du tager kontakt, er det altid godt først at vende din idé med din nærmeste leder og dine kolleger: Er det kun mig, der ser et problem her, der skal løses? Hvor stort er behovet for din potentielle opfindelse? Og hvordan kan løsningen se ud?

Herunder kan du få et overblik over dem, der kan hjælpe dig.

Idéklinikken

Idéklinikken er den klinisknære innovationsenhed i Region Nordjylland, hvor du som regionsansat får hjælp med at udvikle dine idéer.

Idéklinikken har eksisteret siden 2009, og har dermed understøttet modningen af mange forskellige idéer. Langt over halvdelen af de idéer, Idéklinikken får, kommer fra sygeplejersker. Det kan være forskningsprojekter, arbejdsgange, der kan forbedres, eller produkter, der kan patenteres og sælges.

Forløbene er vidt forskellige – det er idéen, der sætter holdet af mennesker, der kommer til at hjælpe dig. Men et forløb begynder typisk sådan:

- Du beskriver din idé i et indberetningsskema på Idéklinikken's hjemmeside.
- I får en snak om din idé og de kliniske behov, du vil forbedre.

- Idéklinikken afklarer, om idéen er ny. Er den det, hjælper Idéklinikken dig med at afdække, hvor stort behovet er.
- Hvis behovet er stort nok til, at en virksomhed kan få en forretning ud af at producere opfindelsen, hjælper Idéklinikken med at finde samarbejdspartnere til at producere og markedsføre produktet.
- Idéklinikken hjælper også med at søge eksterne midler til at udvikle idéen.
- Idéklinikken laver sammen med dig en fælles plan for det videre forløb, hvor I også tager en snak med din afdeling for at afstemme din og afdelingens involvering

Uanset forløbet foregår det hele tiden i tæt samspil mellem Idéklinikken og dig som en fælles indsats.

Læs mere på ideklinikken.rn.dk

Opfinder-rådgivningen

Hvis du ikke er forpligtet til at udvikle din idé sammen med din arbejdsgiver, kan du også bruge Opfinderrådgivningen. Den drives af Teknologisk Institut og er støttet af Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Læs mere på Opfind.nu

Life Science Innovation North Denmark (LSI)

Hvis du har brug for hjælp til at finde ud af, om din helt spæde idé overhovedet er god, kan du få hjælp af foreningen 'Life Science Innovation North Denmark' (LSI).

Foreningen faciliterer, vejleder og guider og er med i alle faser af udviklingsprocessen. De har kontakt med mange virksomheder og er derfor gode til at finde et godt match mellem din idé og en virksomhed, der kan producere den.

LSI kan også hjælpe med at finde fonde og midler, du kan søge økonomisk støtte fra.

Find kontaktinformationer m.m. på Lifescienceinnovation.dk

LSI indgår i løbet af 2021 i et nationalt samarbejde (Danish Life Science Cluster), men med samme nordjyske kontor.

Kommunerne

De fleste nordjyske kommuner fortæller til DSR Nord, at man som sygeplejerske altid kan henvende sig til sin leder med en idé.

Måske er der mulighed for at afprøve idéen på din egen arbejdsplads. Ellers vil de fleste arbejdsgivere hjælpe dig videre til nogen, der kan hjælpe.

Nogle kommuner nævner herudover, at der er yderligere hjælp at hente:

Aalborg Kommune har Kvalitets- og Innovationsenheden, som altid gerne hører om ansattes gode idéer. Enheden har en innovationspulje, som ansatte i Ældre- og Handicapforvaltningen kan søge til interne projekter (til konsulentbistand, frikøb, materialer eller andet). Puljen kan søges to gange om året.

Hvis din opfindelse er en fysisk ting, vil Kvalitets- og Innovationsenhe-

den typisk hjælpe dig videre til Life Science Innovation North Denmark (LSI), som du kan læse mere om her på siden.

Enheden tester også nye produkter fra ind- og udland. Aktuelt afprøves en ny type forbindelse fra England efter forespørgsel fra hjemmesygeplejen.

Brønderslev Kommune har Idé-Banken, hvor medarbejdere kan melde gode idéer ind. Det kan enten være forslag til konkrete teknologier, et behov de ønsker løst eller en god idé. Kommunen har en velfærdsteknologisk koordinator inden for sundheds- og velfærdsområderne, som hjælper med idéerne.

F.eks. har en elev meldt et behov ind i forbindelse med urinopsamling hos ældre inkontinente borgere. Der er sendt en ansøgning til en EU-pulje, og fra april måned skal Brønderslev Kommune sammen

med Holland og Østrig forsøge at udvikle et produkt, der opfylder behovet.

Brønderslev Kommune har også en innovationspulje, hvor medarbejdere efter en samtale kan søge midler til projekter inden for velfærdsteknologi og digitalisering – og hjælper også gerne med at søge eksterne puljer og fonde.

Hjørring Kommune har et velfærdsteknologiteam, som bl.a. har fokus på idéer fra medarbejderne. Herudover har der netop været ansøgningsfrist til en pulje, der skal støtte initiativer, der kan understøtte Hjørring Kommunes sundhedspolitik.

Vesthimmerlands Kommune har en velfærdsteknologisk konsulent ansat. Kommunen arbejder også på et setup omkring medarbejderdrevet innovation på teknologiområdet. Det er desværre forsinket af corona.

Også patienter med lette følger efter apopleksi kan have gavn af opfølgning. Det viser nordjyske sygeplejerskers forskning

Gruppeforløb og samtaler hjælper patienter med lette hjerneskadener

Af Carsten Lorenzen

Mange patienter med hjerneblødning eller blodprop i hjernen udskrives allerede efter et par dage. Men selv om de umiddelbart ikke har flere symptomer, har de alligevel svært ved at få hverdagen til at fungere som før.

- Det er først hjemme, at patienterne for alvor erkender, at de er blevet ramt af en blodprop eller blødning i hjernen. Og det er også der, spørgsmål og tvivl opstår, fortæller specialeansvarlig sygeplejerske Lene Kjærhauge Christiansen fra Neurologisk Apopleksiafsnit på Aalborg Universitetshospital.

Hun havde længe undret sig over, at apopleksipatienter med lette forløb blev sendt hjem uden nogen form for opfølgning. De fik besked om, at de skulle leve livet, som de plejer. Helt modsat patienter med blodprop i hjertet, der bliver tilbudt et forløb med omkring otte samtaler over fire uger.

- Men jeg var usikker på, hvordan vores patienter egentlig havde det, når de kom hjem. Kunne de overskue det? Vores patienter står i samme situation som hjertepatienterne – både fysisk og mentalt, forklarer Lene Kjærhauge Christiansen.

Derfor greb hun chancen, da Aalborg Universitetshospital og Forskningsenheden for Klinisk Sygepleje for omkring fem år siden søgte efter mulige forskningsprojekter. Sammen med

- Jeg tror, at det kommer til at sprede sig som ringe i vandet, siger Lene Kjærhauge Christiansen om de tilbud til apopleksipatienter, flere kommuner allerede arbejder med.

- Det er først hjemme, at patienterne for alvor erkender, at de er blevet ramt af en blodprop eller blødning i hjernen, fortæller specialeansvarlig sygeplejerske Lene Kjærhauge Christiansen fra Neurologisk Apopleksiafsnit på Aalborg Universitetshospital. Sammen med kollegerne Helle Susgaard Mouritzen (t.h.) og Anitta Mose Rasmussen (t.v.) har hun gennemført et forskningsprojekt blandt apopleksipatienter.

sygeplejerskekollegerne Anitta Mose Rasmussen og Helle Susgaard Mouritzen sendte hun en ansøgning ind.

- Vi fik undervisning og vejledning i, hvordan man laver en protokol og et forskningsprojekt, samt hjælp til at undersøge, om andre havde lavet noget lignende før.

Internationalt tidsskrift

I december 2020 blev resultaterne af projektet offentliggjort i det internationale forskningstidsskrift Scandinavian Journal of Caring Science.

- Man bliver megastolt, når man ser sit navn på sådan en artikel. Men uden opbakning fra kolleger, ledelse og forskningsenheden var vi aldrig kommet i mål, siger Helle Susgaard Mouritzen.

Forud for offentliggørelsen er gået flere år med research, interview og bearbejdning af data.

- Projektet bygger på interview af 11 patienter, der alle havde oplevet lette forløb. Vi var to afsted til hvert interview, så vi var sikre på at fange alt, der var relevant at spørge om, siger Lene Kjærhauge Christiansen.

Utrygge patienter

De tre sygeplejersker fandt hurtigt et mønster hos patienterne, der alle var udskrevet efter kort indlæggelse og med besked om, at de kunne leve livet som før. Interviewene fandt sted et par uger efter udskrivelsen.

- De var utrygge og havde mange spørgsmål, de ikke havde fået svaret. De havde også svært ved

at tolke signaler fra deres egen krop.

Som eksempel nævner Lene en patient, der oplevede snurren i den ene hånd. Var det så tegn på en ny blodprop? Det var tydeligt, at de trængte til at tale med nogen, der forstod, hvad de gennemgik.

- Nogle af dem følte ikke, at de kunne tale med deres praktiserende læge om disse spørgsmål, fordi lægen ikke havde været en del af forløbet.

Interviewene fandt sted på et tidspunkt, hvor patienterne begyndte at reflektere og omdefinere deres eget liv.

- Hjerneblødningen eller blodproppen havde været et wake-up call.

The screenshot shows the Wiley Online Library interface. At the top, there is a search bar and a 'Login / Register' link. Below this is a banner for 'Wiley Digital Archives PRIMARY SOURCES IN HISTORY OF SCIENCE AND MEDICINE' with a 'REQUEST A FREE TRIAL' button. The main article is from the 'Scandinavian Journal of Caring Sciences'. The title is 'Quickly home again: patients' experiences of early discharge after minor stroke'. The authors listed are Lene Kjærhaug Christiansen RN, Anitta M. Rasmussen RN, Helle S. Mouritzen RN, Amanda A. Østervig Buus RN, and Mette Grønkjær RN, PhD. The article was first published on 05 December 2020, with a DOI of 10.1111/scs.12937. Below the title, there are options to 'Read the full text', 'PDF', 'TOOLS', and 'SHARE'. The 'Abstract' section is visible, starting with 'Background' and 'Patients with minor stroke experience some of the same issues as patients experiencing stroke of increased severity such as fatigue, anxiety and cognitive symptoms. It is current practice that patients with minor stroke receive accelerated treatment and care, yet studies indicate that patients find it difficult to return to their everyday lives after being discharged. We aimed to explore how patients with minor stroke experience the...'. To the right of the article, there is an 'Early View' badge and a 'Related' section with a 'Wiley Digital Archives PRIMARY SOURCES FOR RESEARCH AND EDUCATION' banner.

- Man bliver megastolt, når man ser sit navn på sådan en artikel. Men uden opbakning fra kolleger, ledelse og forskningsenheden var vi aldrig kommet i mål, siger Helle Susgaard Mouritzen.

Der opstod et behov for at reflektere over den måde, de levede deres liv på. De begyndte at stille mange eksistentielle spørgsmål som "hvad nu med min mand, hvis jeg var død"?

Mange af patienterne oplevede også flere fysiske senfølger, end de var forberedte på. De var trætte, havde problemer med lys og lyd og svært ved at koncentrere sig.

- Det gav usikkerhed i forhold til jobbet. For hvis de blev så trætte, kunne de så fortsætte med deres arbejde, eller skulle de finde noget andet. Samtidig efterlyste de at tale med nogen i samme situation som dem selv, siger Lene Kjærhaug Christiansen.

Brug for tilbud

Samlet stod det hurtigt klart for Lene og hendes to kolleger, at der var brug for at gøre noget for patienterne. Samtidig med forskningsperioden etablerede sygehuset et tilbud om gruppevejledning med en diætist om kost og kolesterol. Men det var ikke nok.

- Diætisten fortalte os, at hun fik mange spørgsmål, som ikke havde noget med hendes område at gøre. Samtidig var der kun tale om et enkelt møde af to timers varighed. Der var brug for mere, fortæller Lene.

Hun og kollegerne fik i samarbejde med Morsø og Thisted kommuner igangsat tilbuddet "Borgernært behandlingstilbud til borgere med apopleksi". Det kom i stand gennem projektet Nye Veje, hvor regionen og Morsø Kommune afprøver nye modeller for samarbejde. Patienter og pårørende fik tilbud om at deltage i et forløb på i alt fire gange hver på to timer, hvor de fik mulighed for at møde andre, som også har haft en blodprop/blødning i hjernen.

I gruppeforløbet mødte deltagerne læge og sygeplejerske fra apopleksiafsnittet. Fra kommunen deltog diætist, fysioterapeut, psykolog, underviser med erfaring i skjulte handicap efter apopleksi, hjerneskadekoordinatoren og en jobkonsulent. Evalueringerne fra deltagerne understregede, at de synes, at alle burde have et sådant tilbud.

- Deltagerne fortæller, at de har fået mange redskaber til at takle hverdagen og har haft stor gavn af at tale med andre i samme situation. De pårørende oplever, at de har fået større forståelse – og patienterne synes også, at de pårørende bedre forstår deres situation, siger Lene Kjærhaug Christiansen.

Bør spredes som ringe i vand

Thisted Kommune er også blevet koblet på projektet. To kursusforløb mere skal være med til at vise, om der bør etableres faste tilbud til alle apopleksipatienter med forholdsvis lette forløb. Derudover er Aalborg Kommune også i samarbejde med apopleksiafsnittet i gang med at etablere et pilotprojekt. Ligesom der er kontakt til kommunerne i Himmerland.

- Jeg tror, at det kommer til at sprede sig som ringe i vand, hvis dette tilbud bliver et fast tilbud i disse kommuner. Fordelene er så åbenlyse, at ingen kommuner vil lade deres borgere stå uden den støtte, et forløb som dette kan give dem, siger Lene Kjærhaug Christiansen.

Forskningsenhed skal styrke den evidensbaserede sygepleje

Sygepleje skal baseres på den bedste tilgængelige viden, så den kommer patienter og pårørende til gode. Det er målet for den nordjyske Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital.

Enheden har blandt andet hjulpet de tre sygeplejersker, du kan læse om på side 14-16 her i bladet, med at forske i nødvendigheden af opfølgning til apopleksipatienter.

- De har knoklet for at nå i mål. Man skal opfylde en masse kriterier og igennem en masse nåleøjer for at gennemføre et forskningsprojekt og få resultatet offentliggjort i et internationalt tidsskrift, fortæller forskningsleder Mette Grønkjær.

Forskningsenheden har fokus på at etablere og styrke nationale og internationale samarbejdsaftaler, være programansvarlig for 'Program Fundamentals of Care 2019-2024' og indgå i det forskningsstrategiske arbejde i tæt dialog med den sygeplejefaglige direktør på Aalborg Universitetshospital og det Sundhedsvidenskabelige Fakultet på Aalborg Universitet.

Mette Grønkjær er sygeplejerske, professor og forskningsleder ved Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje på Aalborg Universitetshospital.

- Vi skal knytte forskning og klinik sammen. Sygeplejersker har stor specialviden i for eksempel neu-

rologisk sygepleje. Men de er ikke specialister i forskningsmetoder. Så vi skal samarbejde og hjælpe deres projekter på vej, så de får et godt videnskabeligt niveau, og kan implementeres i praksis, siger Mette Grønkjær.

Hun er både leder af forskningsenheden og professor på universitetet for at kunne knytte klinisknære sygeplejefaglige problemstillinger sammen med forskning og metodik.

Selve forskningsenheden med seks ansatte holder til i Forskningshuset i den tidligere sygeplejeskole ved Sygehus Syd. Samtidig er der pt. otte postdocs ansat på de enkelte klinikker på Aalborg Universitetshospital.

- Vi skal understøtte den kliniske forskning, få den dokumenteret og sørge for, at den nye viden bliver implementeret i den kliniske praksis, siger Mette Grønkjær.

Det foregår blandt andet ved at undervise og vejlede de sygeplejersker, der ønsker at gå i gang med et forskningsprojekt, i metoder, litteratursøgning og afrapportering.

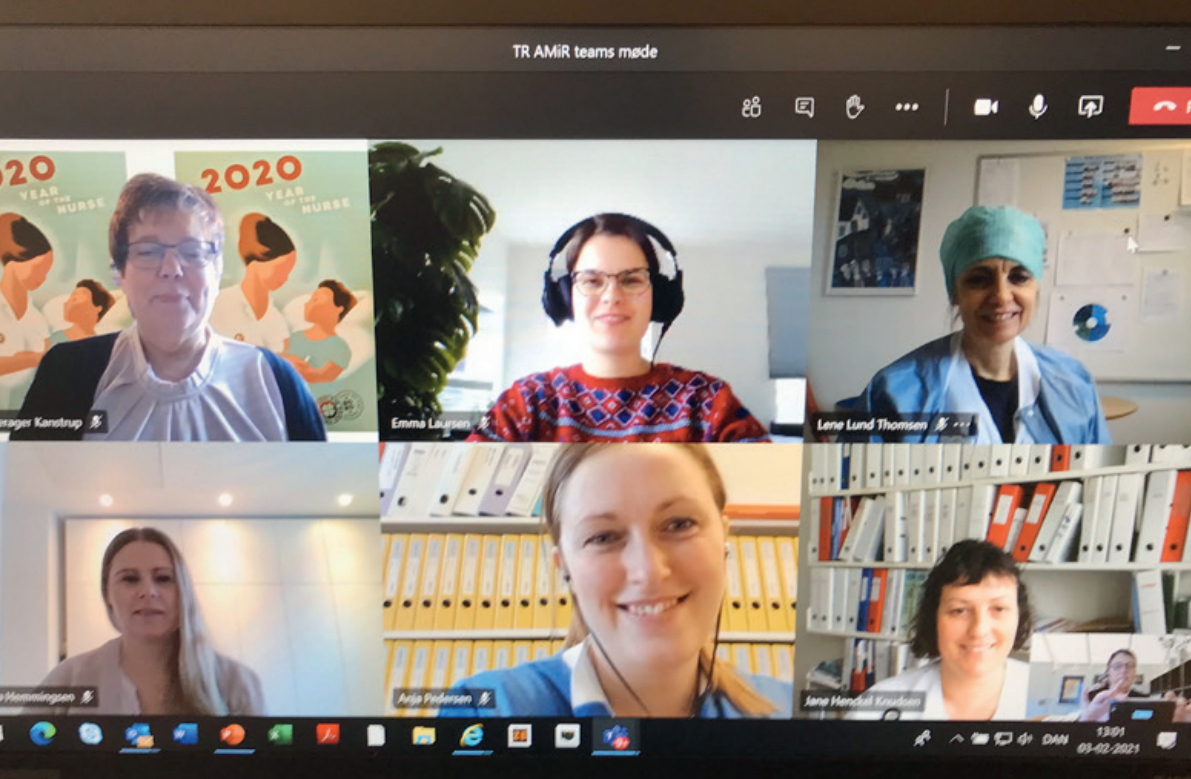
Forskning giver vigtige argumenter

Når politikere og ledelser skal overbevises om, at det kan betale sig at investere i sygeplejersker, kan forskning give argumenter, der er svære at afvise.

I september blev et nyt dansk forskningsprojekt offentliggjort. Det dokumenterer bl.a., at det giver større patientsikkerhed på medicinske afdelinger, hvis der ansættes flere sygeplejersker. Indlæggelserne bliver kortere, og risikoen for, at patienterne dør inden for 30 dage fra indlæggelsesdagen, er lavere.

Forskningsprojektet hedder Defining Nursing Capacity (NUCAP), og det bruger kredsbestyrelsen i sit arbejde med bl.a. at få arbejdsgiverne til at arbejde for fastholdelse, rekruttering og fagligt forsvarlige normeringer.

Du kan finde NUCAP-rapporten på Region Sjællands hjemmeside.

Fem nye arbejdsmiljørepræsentanter blev i februar budt velkommen virtuelt af kreds-næstformand Helle Kjærager Kanstrup (øverst til venstre) og faglig konsulent Lone Holmberg Busch (lille billede nederst til højre).

Du og dine kolleger kan sagtens få et møde med politikere og ansatte i Kreds Nordjylland – vi mødes bare online

Vi vil stadig gerne mødes med dig

Af Agnete Birch Smith

Corona har gjort det sværere at mødes, men gør samtidig at vi i højere grad kan have brug for det. Derfor kan du selvfølgelig stadig få et møde med kredskontorets faglige konsulenter eller kredsformandskabet

i denne tid – det vil bare som udgangspunkt blive online.

- Der er ikke mindre hjælp at få fra os i Dansk Sygeplejeråd, pointerer kredsformand Jytte Wester og fortsætter:

- Vi mødes lige så ofte med vores tillidsrepræsentanter, fællestillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter som før, så vi bedst muligt kan gå ind i de problemstillinger, der er på arbejdspladserne. Møderne bliver bare overvejende holdt virtuelt.

Medlemsmøde med kolleger

Hvis din arbejdsplads har brug for et fælles medlemsmøde, er det også en mulighed. Det har vi f.eks. holdt i oktober for alle medlemmer i Mariagerfjord Kommune om arbejdstidsaftalen.

- Der var gode spørgsmål og god stemning, og alle var med på, at mø-

Faglig konsulent Morten Lykke Væver holdt oplæg om arbejdstidsaftalen for medlemmerne i Mariagerfjord Kommune sammen med 1. kreds-næstformand Christina Windau Hay Lund.

det unægtelig ville blive lidt anderledes, end hvis vi havde siddet sammen fysisk. Så det gør vi gerne igen, siger 1. kreds næstformand Christina Windau Hay Lund.

I både februar og marts inviterede vi også til flere virtuelle medlemsmøder om overenskomstaftalerne, OK21.

Virtuel velkomst

Vores mange nye tillidsvalgte, som er kommet til siden corona, har fået introduktion gennem computerskærmen.

- Selv om undervisningsforløbene selvsagt må foregå på en anden måde i denne tid, uddanner vi selvfølgelig stadig nye tillidsrepræsen-

tanter og arbejdsmiljørepræsentanter. Det er der brug for, fortæller Jytte Wester.

Husk, at du også altid kan tage fat i din TR eller FTR. De er Dansk Sygeplejeråd på arbejdspladsen.

Film om vagtplan og aftaler på vej

- Jeg kunne godt tænke mig at blive klogere på min vagtplan og regler for, hvordan mine vagter bliver planlagt, hvornår noget går til afspadsring og andet til udbetaling.

Sådan skrev nyuddannede Amanda til Kreds Nordjylland og efterlyste, om vi havde et kursus eller lignende, som kunne gøre hende og hendes kolleger og tidligere holdkammerater klogere på de ofte lidt kringlede regler.

I denne coronatid kan vi desværre ikke invitere til et stort medlemsmøde på kreds kontoret. Derfor er kredsen ved at få lavet en række små videoer, hvor to af vores faglige konsulenter – Morten Lykke Væver og Kristian Cronwald (billedet) – vil fortælle om nogle af reglerne. I øvrigt er vores tillidsrepræsentanter også altid klar til at hjælpe.

De to konsulenter forsøger med et lille glimt i øjet at forklare blandt andet "Ændringer i tjenestetiden", "Afspadsring", "Fridøgn / Inddragelse", "Merarbejde" og "Overarbejde".

Filmene dukker op på Facebook (på siden: Dansk Sygeplejeråd, Kreds Nordjylland) og på kredsens hjemmeside inden længe.

De to "lærere" har allerede været i det gamle klasselokale (se billedet). De kan ikke nå at fortælle alt om alting – blandt andet fordi nogle regler er forskellige afhængigt af, hvor du er ansat – men videoerne kan hjælpe til at kunne forstå de overordnede regler og sammenhænge.

Kollegialt skulderklap til hjemme-sygeplejersker

Jeg vil gerne sende et stort skulderklap til hjemmesygeplejerskerne. Jeg er sundhedsplejerske og har været det i rigtig mange år. Men da beboere og personale på et plejehjem i Hobro blev hårdt ramt af covid-19 i januar, blev vi fem skolesundhedsplejersker i Mariagerfjord Kommune udstationeret i hjemmesygeplejen.

Sikke en udvikling, der er sket, siden jeg arbejdede her sidst! Mange af de opgaver, hjemmesygeplejerskerne udfører hver dag, blev førhen løst på sygehuset.

Jeg oplevede, hvordan mange borgere blev sparet en masse besvær og transport og i højere grad fik et værdifuldt liv, fordi de kunne få hjælp fra hjemmesygeplejen, frem for at skulle indlægges eller bruge lang tid på transport frem og tilbage.

Borgerne kunne i deres vante rammer komme i dialyse, modtage parenteral ernæring gennem venerne og få taget blodprøver takket være hjemmesygeplejerskerne. Det er genialt for alle parter.

Jeg så sår, som i gamle dage ville kræve behandling på sygehuset. Men der er også specialister i hjemmesygeplejen – og jeg fik lov at følge en af dem: En sårplejerske, hvor det føltes, som om hun kunne trylle,

når det angik sår. Hun var med i begyndelsen af et sårbehandlingsforløb og kunne hele tiden trækkes på af kolleger, der havde brug for sparring. Lad os holde fast i, at der (også) i hjemmesygeplejen skal være specialister.

I dag når lagenet nærmest ikke at blive beskidt i sygehussengen, før man er udskrevet igen. Så selvfølgelig er der blevet brug for, at hjemmesygeplejen varetager langt mere nuancerede og komplekse opgaver. Når jeg spørger hjemmesygeplejerskerne, siger mange, at de ikke vil have det anderledes – de ville ikke være hjemmesygeplejersker, hvis opgaverne var som for år tilbage.

Stor ros til alle jer hjemmesygeplejersker – det fortjener I.

Klummeskribent:

Helle Dahlgaard,
sundhedsplejerske og
FTR i Mariagerfjord
Kommune

Har du en positiv historie om arbejdet som sygeplejerske, som du gerne vil dele med andre? Så send en mail til abis@dsr.dk med din idé. Så kan det være, du kan skrive den næste klumme i DSR Nord.

Medlemmernes
KLUMME

Ihærdig TR var med til at skaffe sine kolleger næsten en halv million kroner for bl.a. brud på arbejdstidsaftalen

Sygeplejersker fik 483.500 kroner

Af Agnete Birch Smith

Det betaler sig at kende arbejdstidsaftalen. Det gør tillidsrepræsentanten på AMK Vagtcentralen – og takket være hende har sygeplejerskerne der tilsammen fået næsten en halv million kroner ekstra i år.

Tillidsrepræsentant Mai-Britt Kristiansen havde i flere år påtalt over for ledelsen og på MED, at arbejdstidsregler og hviletidsbestemmelserne ofte blev brudt i forbindelse med vagtplanlægningen. Det havde medført ekstra honorering i flere tilfælde, og der var indført tiltag for at komme problemet til livs. Alligevel oplevede tillidsrepræsentanten, at der blev ved med at være fejl i vagtplanerne.

Derfor tog hun fat i kredskontoret og fik hjælp til minutøst at gennemgå vagtplaner for fejl. Her blev det tydeligt, hvor store problemer, der generelt var med vagtplanlægningen. Der manglede f.eks. erstatningsfridage for arbejde på helligdage, der var for få beskyttede fridøgn, for korte 'kort fridøgn' og for mange planlagte normtimer.

Møde med DSR

- Selvfølgelig skal arbejdstidsaftalen og hviletidsreglerne følges – det var

Arkivfoto fra den fælles vagtcentral i Nordjylland, som AMK Vagtcentralen er en del af.

arbejdsgiver også enig med os i, da vi indkaldte til møde, siger kreds-næstformand Helle Kjærager Kanstrup og fortsætter:

- Vi havde en god forhandling, hvor arbejdsgiver gik konstruktivt ind i opgaven med at løse problemet og gerne har villet indgå et forlig med os til gavn for sygeplejerskerne.

Forliget blev på 483.500 kroner fordelt mellem sygeplejerskerne. Mest til de længst ansatte, mindre til de nye. Regionen har herudover indført mere hjælp til vagtplanlægningen.

Tjek løn og vagtplan

- Husk at tjekke din lønseddel og din vagtplan. Er der noget, du ikke forstår, så tag fat i din tillidsrepræsen-

tant eller ring ind til kredskontoret, siger Helle Kjærager Kanstrup og tilføjer:

- Og skriv ned, hvis der bliver ændret i din vagtplan. Ofte skal du honoreres for ændringen.

Arbejdstidsaftalen

Du risikerer at snyde dig selv for tjent løn, hvis du ikke er opmærksom på de grundlæggende regler i arbejdstidsaftalen – f.eks. din normperiode og faste fridage.

Bliv klogere på DSR's hjemmeside. Vi har udgivet flere letforståelige pixiudgaver af arbejdstidsaftalerne.

Din løn afhænger af meget andet end de overenskomster, der er forhandlet her i foråret

DSR hjælper med at skaffe højere løn

Af Carsten Lorenzen

Overenskomsterne er grundlaget for, hvordan din løn er sammensat. Her er løntrin, pension, weekend- og nat-tillæg, helligdage, børns første sygedag, ekstra ferieuge og meget andet helt centrale elementer.

Men du har i samarbejde med din tillidsrepræsentant, Kreds Nordjylland og resten af Dansk Sygeplejeråd flere andre muligheder for at påvirke, hvordan din indsats bliver belønnet.

I skrivende stund er det ikke afklaret, hvordan overenskomstforhandlingerne lander. Måske er alt faldet på plads – måske sidder vores forhandlere i Forligsinstitutionen. Måske er vi på vej i strejke og lockout.

I mellemtiden kan du her på siden læse om de andre håndtag, vi drejer på, når vi arbejder for højere løn til medlemmerne. For sygeplejersker er mere værd.

Sig først ja...

Det bedste tidspunkt at forhandle løn er for det meste i forbindelse med ansættelsen, eller når man får en ny funktion i jobbet. Derfor anbefaler vi, at du først siger ja til en ny stilling eller funktion, når lønnen er aftalt. Det kan din tillidsrepræsentant og/eller Kreds Nordjylland hjælpe med.

I øjeblikket er der mangel på sygeplejersker mange steder, hvilket gør det lettere at komme igennem med dine lønkrav. Har du først skrevet under på en kontrakt, bliver det sværere at ændre på din løn.

Lokal løndannelse

Overenskomsten fastsætter kun minimumsregler. Man kan altid fravige reglerne, hvis det er til fordel for medarbejderne. Det kan være svært at opnå for eksempel højere løntrin eller særlige tillæg, men det er ikke udelukket og lykkes oftere, end de fleste tror.

Reglerne er fastsat i den "Aftale om lokal løndannelse", som Sundhedskartellet har indgået med både Danske Regioner og Kommunernes Landsforening.

I den regionale aftale hedder det blandt andet:

"Mulighederne i den lokale løndannelse skal underbygge fagene, fagenes udvikling, arbejdsformen i sundhedssektoren og kvaliteten af sundhedstilbuddene og personalepolitikken."

"Der kan lokalt aftales tillæg eller indplacering på højere løntrin, end hvad der fremgår af overenskomsternes indplaceringsbestemmelser, eller der kan aftales resultatløn."

Aftalerne fastslår, at de ansatte har krav på årlige lønforhandlinger. Hvilket dog desværre ikke garanterer, at der er ret meget at forhandle om.

SIG FØRST JA...

til et nyt job efter lønforhandling

Forhåndsftaler

Kreds Nordjylland har indgået forhåndsftaler med alle de nordjyske kommuner og Region Nordjylland på en lang række områder. Aftalerne sikrer forskellige tillæg efter funktion, uddannelse og arbejdstid. Dermed er du sikker på at få de samme minimumstillæg som dine kolleger. Aftalerne forhindrer dog ikke, at du sammen med din tillidsrepræsentant kan forhandle yderligere tillæg.

For eksempel har vi en aftale med Frederikshavns Kommune om, at sårsygeplejersker er sikret et tillæg på 14.200 kroner om året, at sundhedsplejersker i Brønderslev får 10.000 kroner for at være koordinator for Familieiværksætterne, og at sygeplejersker i psykiatrien i Region Nordjylland får 170 kroner i udetillæg pr. vagt uden for almindeligt tjenestested.

Du kan finde alle aftalerne på Kreds Nordjyllands hjemmeside under "Løn og arbejdsvilkår".

Beredskabsaftaler

Coronakrisen har presset sundhedsvæsenet og mange sygeplejersker er blevet flyttet rundt alt efter indlæggelsestallene. Derfor var en bedre honorering ikke bare på sin plads, men også helt nødvendig.

Kreds Nordjylland har derfor i to omgange indgået aftaler med Region Nordjylland om både rådighedsbeløb

for at stå i beredskabet, et beløb for at skifte afdeling, arbejdsopgaver og/eller matrikel og et engangsbeløb for den ekstraordinære indsats.

Det har holdt hårdt at få så mange som muligt omfattet af tillæggene, men de sidste aftaler skulle nu være faldet på plads og pengene på vej til udbetaling.

Politisk kamp for ligeløn

Kvindedominerede fag har langt lavere løn end mandsdominerede fag. I 2021 burde den forskel være udlignet for længst, men det kræver et politisk indgreb. Det kan ikke løses ved overenskomstforhandlingerne, hvor nogle grupper i så fald skulle give afkald på deres lønstigninger for at sikre blandt andet sygeplejersker løn efter uddannelse og ansvar.

Derfor arbejder Dansk Sygeplejeråd ihærdigt på en lobbyindsats over for Folketinget. Det skete for eksempel ved et samråd med ligestillingsminister Peter Hummelgaard i marts, ligesom der holdes møder med Folke-

tingets partier. DSR har også støttet den forskning i ligeløn, som historiker Astrid Elkjær Sørensen udfører ved Aarhus Universitet. Vi bakker også op om Institut for Menneskerettigheders anbefaling om, at de kvindedominerede fag år for år får større lønstigninger end de andre, ligesom vi deltager i arbejdet i Kvinderådet, Fagbevægelsens Hovedorganisation og andre relevante fora.

Problemet løses desværre ikke med et fingerknips, men vi arbejder målrettet videre – bl.a. med kampagnen Lønloftet, som du kan læse mere om på bagsiden.

Lønloftet

– vi er mere værd

Sygeplejersker står forrest, når mennesker skal hjælpes. Vi plejer og behandler de syge, de gamle, børnene og alle, der har behov. Vi har en helt central rolle for Danmarks velfærd. Det er vi stolte af.

Men når det kommer til løn, står vi næsten bagerst. Sygeplejerskernes løn står ikke mål med vores uddannelsesniveau, vores opgaver og vores ansvar. I 1969 blev sygeplejersker placeret lavt i lønhierarkiet efter Tjenestemandsreformen. Det har 50 år ikke ændret på.

Sygeplejersker tjener 15 - 20 procent mindre end traditionelt mandsdomi-

nerede fag med samme uddannelseslængde.

Det er et problem. Ikke kun for sygeplejerskerne, men for hele Danmark. Vores samfund har brug for, både at sygeplejerskerne vil fortsætte i faget og at tiltrække fremtidige generationer.

Problemet blev skabt af politikerne. Derfor skal de også løse det. Vi har brug for lønloftet:

Folketingets politikere skal forpligte sig til – i samarbejde med sygeplejerskerne og arbejdsgiverne – at løfte sygeplejerskernes løn over de kommende år.

Hjælp os med at ruske politikerne op.

Det kan du bl.a. gøre ved at gå ind på dsr.dk/lønloftet og skrive under.

Sæt kryds i kalenderen søndag den 7. november 2021

Den dag inviterer Dansk Sygeplejeråd, Kreds Nordjylland nemlig alle medlemmer til fælles fagligt arrangement.

Planlægningen er i fuld gang, og du skal nok få yderligere information.